

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่จะส่งประเมิน (เรียงลำดับตามความดีเด่นหรือความสำคัญ)

๑) ชื่อผลงาน

๑.๑) ผลงานลำดับที่ ๑ : การใช้มาตรา ๓๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ พิจารณากำหนดค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตทางหลวงหมายเลข ๓๒๔๑ สายอำเภอศรีราชา - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๓๓๑

๑.๒) ผลงานลำดับที่ ๒ : การดำเนินการให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในเขตทางและนอกเขตทางหลวงหมายเลข ๓๑๔๓ สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๓๘ (บ้านค่าย) - หนองละลอก

๑.๒) ผลงานลำดับที่ ๓ : การดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในเขตทางและการไถ่เปลี่ยนเพื่อขอคืนเงินค่ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนอกเขตทาง ทางหลวงหมายเลข ๓๑๔๓ สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๓๘ (บ้านค่าย) - หนองละลอก

๒) ระยะเวลาที่ดำเนินการ

๒.๑) ผลงานลำดับที่ ๑ : ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

๒.๒) ผลงานลำดับที่ ๒ : ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

๒.๒) ผลงานลำดับที่ ๓ : ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๖๗

๓) สัดส่วนในการดำเนินการเกี่ยวกับผลงาน

- ผลงานลำดับที่ ๑ : ตนเองปฏิบัติ ๘๐%

รายละเอียดผลงาน พิจารณาราคาซื้อขายที่ดินในการกำหนดราคา พร้อมทั้งมอบหมายและให้คำปรึกษาแก่ผู้ได้บังคับบัญชาในการติดตามดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

กรณีที่เป็นผลงานร่วมกันของบุคคลหลายคน

รายชื่อผู้ที่มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ	สัดส่วนผลงานของผู้มีส่วนร่วม	ระบุรายละเอียดของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
นายันทวุฒิ กิจกังวล		๑๐%	ตรวจสอบผลการรังวัดที่ดินที่ถูกเขตทาง
นายจิววัฒน์ สุรางแสงมีบุญ		๑๐%	สำรวจสภาพทำเลและเป็นเลขานุการที่ประชุม

ผลงานลำดับที่ ๒ : ตนเองปฏิบัติ ๘๐%

รายละเอียดผลงาน พิจารณาหลักฐานการฟ้องคดีเพื่อให้ผู้รับเงินค่าทดแทนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง พร้อมทั้งมอบหมายและให้คำปรึกษาแก่ผู้ได้บังคับบัญชาในการติดตามดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

กรณีที่เป็นผลงานร่วมกันของบุคคลหลายคน

รายชื่อผู้ที่มีส่วนร่วม ในผลงาน	ลายมือชื่อ	สัดส่วนผลงาน ของผู้ที่มีส่วนร่วม	ระบุรายละเอียดของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
นายันทวุฒิ กิจกังวล		๑๐%	ตรวจสอบสภาพสิ่งปลูกสร้าง
นายกฤษดา ดิเรกศิลป์		๑๐%	เข้าร่วมไต่ถามไถ่

- ผลงานลำดับที่ ๓ : ตนเองปฏิบัติ ๘๐%

รายละเอียดผลงาน พิจารณาหลักฐานการฟ้องคดีเพื่อให้ผู้รับเงินค่าทดแทนหรือถอนสิ่งปลูกสร้างหรือคืนเงิน
ค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างในส่วนที่อยู่นอกเขตทาง

กรณีที่เป็นผลงานร่วมกันของบุคคลหลายคน

รายชื่อผู้ที่มีส่วนร่วม ในผลงาน	ลายมือชื่อ	สัดส่วนผลงาน ของผู้ที่มีส่วนร่วม	ระบุรายละเอียดของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
นายันทวุฒิ กิจกังวล		๑๐%	ตรวจสอบสภาพสิ่งปลูกสร้าง
นายกฤษดา ดิเรกศิลป์		๑๐%	เข้าร่วมไต่ถามไถ่

๔) ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (จำนวน ๑ เรื่อง)

เรื่อง การแก้ไขปัญหาผู้ถูกเวนคืนไม่ยอมหรือถอนสิ่งปลูกสร้างตามที่ได้รับเงินค่าทดแทน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้ขอรับการประเมิน)
(นายปัญญาค์ พิงพิบูลย์)

นักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการพิเศษ

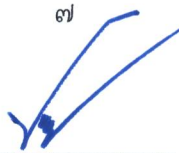
(วันที่..... เดือน ๑๑ ค.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ.)

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)
(.....)

(วันที่..... เดือน..... พ.ศ.)

๗

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป)

(นายวีรุตรา จันทนวรารากร)

ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชลบุรีที่ ๑ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๔

(วันที่..... เดือน ๑ ๖.ค. ๒๕๖๗ พ.ศ.)

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีก ๑ ระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

แบบเสนอเค้าโครงเรื่องโดยสรุปของผลงานและข้อเสนอแนวคิด

(กรณีเลื่อนประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ)

ชื่อผลงานลำดับที่ ๑ การใช้มาตรา ๓๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ พิจารณากำหนดค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตทางหลวงหมายเลข ๓๒๔๑ สายอำเภอศรีราชา - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๓๓๑

๑. สรุปสาระสำคัญ

นางสาวเกษแก้ว วัฒนสินบำรุง และนางสาวกอแก้ว วัฒนสินบำรุง ได้มีหนังสือร้องขอต่อกรมทางหลวง เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เพื่อขอติดตามและทบทวนราคาที่ดินที่ถูกเขตทางหลวงหมายเลข ๓๒๔๑ สายอำเภอศรีราชา - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๑ (ตอน ๑) ระหว่าง กม.๒+๐๕๐.๐๐๐ - กม.๒๗+๐๐๘.๕๕๐ จากการตรวจสอบที่ดินของผู้ร้องได้ถูกเขตทางหลวงดังกล่าวจนเป็นทางเท้าของทางหลวงไปแล้ว โดยคณะกรรมการปรองดองของกระทรวงคมนาคม ตามคำสั่งที่ ๑๙๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ และตามคำสั่งกระทรวงคมนาคมที่ ๔๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๓ ได้กำหนดหลักการค่าที่ดินบริเวณที่ดินของผู้ร้องไว้เดิมไร่ละ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือตารางวาละ ๑๕,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินพิจารณากรณีดังกล่าวในปี พ.ศ.๒๕๖๔ โดยทำการเสนอต่อสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน กรมทางหลวง เพื่อขอประกาศพระราชกฤษฎีกาเวนคืน แต่ในระหว่างรอประกาศดังกล่าว เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการเจรจากับผู้ร้องได้ตามคู่มือการปฏิบัติงานดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินในชั้นปรองดอง จึงได้เริ่มพิจารณาค้นหาราคาที่ดินที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืน ซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย แต่ประสบปัญหาในการค้นหาราคาซื้อขายที่ดินบริเวณติดทางหลวงหมายเลข ๓๒๔๑ ไม่สามารถค้นหาได้ ทราบแต่เพียงราคาที่ดินที่มีการประกาศขายในราคาตารางวาละ ๔๕,๐๐๐ บาท ถึงตารางวาละ ๖๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ขอประเมินพิจารณากำหนดราคาค่าทดแทนที่ดินจำเป็นต้องใช้ราคาซื้อขายที่ดินบริเวณใกล้เคียงที่มีสภาพทำเล ที่ตั้ง และการใช้ประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เพื่อนำมาหาค่ามัธยฐานตามกฎหมายกระทรวงกำหนดราคาเบื้องต้นสำหรับที่ดินที่เวนคืน พ.ศ.๒๕๖๔ หลังจากนั้นผู้ขอรับการประเมินได้สั่งการให้ผู้ได้บังคับบัญชาไปค้นหาราคาซื้อขายที่ดินติดทางหลวงหมายเลข ๓๒๔๑ แต่ไม่สามารถค้นหาราคาซื้อขายที่ดินที่มีลักษณะติดทางหลวงสายดังกล่าวในช่วงระยะเวลาย้อนหลังไม่เกินสองปี ผู้ขอรับการประเมินต้องพิจารณาถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ วรรคสาม อันมีใจความสำคัญว่าการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้มีสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการเวนคืน โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ผลกระทบต่อผู้ถูกเวนคืนถึงประโยชน์ที่ผู้ถูกเวนคืนอาจได้รับจากการเวนคืนนั้น จากบทบัญญัตินี้ทำให้ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาใช้ราคาซื้อขายที่ดินบริเวณใกล้เคียงแต่ไม่ติดทางหลวงหมายเลข ๓๒๔๑ และอยู่ในระยะไม่เกิน ๒ กิโลเมตร ตามกฎกระทรวงกำหนดราคาเบื้องต้นสำหรับที่ดินที่เวนคืน พ.ศ.๒๕๖๔ มาทำการพิจารณาค่า Ratio ระหว่างราคาซื้อขายที่ดินกับราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินแปลงดังกล่าว จำนวน ๕ แปลง ซึ่งคำนวณได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าราคาประเมินทุนทรัพย์ประมาณ ๓ เท่า เมื่อได้ราคา ๓ เท่า จึงนำมาคูณกับราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินผู้ร้อง ๑๑,๐๐๐ บาท ได้เท่ากับตารางวาละ ๓๓,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าทดแทนที่ดินและค่าติดต่อราชการทั้งสิ้น ๓,๘๐๐,๐๐๐ บาทโดยคณะกรรมการปรองดองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่เจ้าของทรัพย์สินและได้ทำการเสนอขออนุมัติราคาไปยังสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินและได้รับการอนุมัติราคาจนสามารถนำไปจ่ายให้เจ้าของทรัพย์สินผู้ร้องได้เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๒. สรุปขั้นตอนการดำเนินการ

- ๒.๑) นางสาวเกษแก้ว วัฒนสินบำรุง กับพวก ร้องกรมทางหลวง ขอดิตตามและทบทวนราคาที่ดินที่ถูก เขตทางหลวงหมายเลข ๓๒๔๑
- ๒.๒) ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาราคาซื้อขายที่ดินตามกฎหมายกระทรวงฯ แต่ไม่ปรากฏราคาซื้อขายที่ดินที่มีสภาพทำเลติดทางหลวง
- ๒.๓) ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาข้อกำหนดกฎหมายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐
- ๒.๔) ผู้ขอรับการประเมินพิจารณากำหนดราคาโดยใช้ค่า Ratio ระหว่างราคาซื้อขายที่ดินกับราคาประเมินทุนทรัพย์เป็นฐานสำคัญให้เพิ่มไปจนถึงขั้นตอนที่ส่งไปยังสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- ๒.๕) ผู้ขอรับการประเมินรวบรวมเอกสารหลักฐานของอนุมัติหลักการค่าที่ดินไปยังสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

๓. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ๓.๑) การค้นหาราคาซื้อขายที่ดินต้องไปสืบค้นจากสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ
- ๓.๒) ราคาซื้อขายที่ดินจะต้องระบุเลขโฉนดที่ต้องการทราบราคาซื้อขายอันเป็นข้อมูลส่วนบุคคลยากต่อการค้นหาได้
- ๓.๓) ราคาซื้อขายที่ดินต้องเป็นที่ดินที่อยู่ในระยะไม่เกิน ๒ กิโลเมตรและมีการซื้อขายย้อนหลังไม่เกินสองปี ซึ่งสืบค้นได้ยาก

๔. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

- ๔.๑) เชิงปริมาณ
กรมทางหลวงได้รับเขตทางสมบูรณ์ตามแผนที่ก่อสร้าง
- ๔.๒) เชิงคุณภาพ
เจ้าของทรัพย์สินผู้ร้องได้รับความพึงพอใจในราคาค่าทดแทนที่ดินที่สอดคล้องกับราคาซื้อขายขณะนั้น

๕. ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

- ๕.๑) กรมทางหลวงได้รับเขตทางสมบูรณ์ตามแผนที่ก่อสร้าง
- ๕.๒) กรมทางหลวงได้รับความรู้สึกที่ดีจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบกรณีดังกล่าว
- ๕.๓) กรมทางหลวงได้รับความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินในเขตทาง ประชาชนผู้ถูกเขตทางได้รับการแก้ไขปัญหาทางหลวงรुकู้ที่ดินอย่างเป็นทางการ

ชื่อผลงานลำดับที่ ๒ การดำเนินการให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในเขตทางและนอกเขตทาง ทางหลวงหมายเลข ๓๑๔๓ สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๓๘ (บ้านค่าย) - หนองละลอก

๑. สรุปสาระสำคัญ

กรมทางหลวงได้เวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของนายประเสริฐ ทรงบัณฑิตย และคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นได้กำหนดค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยได้แจ้งให้ผู้ถูกเวนคืนทราบและแจ้งให้มาทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา โดยตามหลักการดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินของสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ได้วางแนวทางในการคำนวณค่าโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อจ่ายเงินค่าทดแทน กรณีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างถูกเขตทางเพียงเสาด้านหน้าหรือช่วงหน้าของอาคารบางส่วน จะต้องสำรวจเข้าไปอีก ๑ ช่วงเสาของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้เจ้าของสามารถใช้การได้ ซึ่งผู้ถูกเวนคืนทุกรายได้ทราบถึงการกำหนดค่าทดแทนดังกล่าวว่า นายประเสริฐ ทรงบัณฑิตย ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๕๗๙๗ ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีเนื้อที่ ๐-๐-๔๘.๗ ไร่ และได้ถูกเวนคืนที่ดินเนื้อที่ ๐-๐-๑๒ ไร่ พร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นอาคาร ค.ส.ล. ๒ ชั้นครึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นได้กำหนดค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นได้กำหนดค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืนซึ่งตั้งอยู่ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๕๗๙๗ ระหว่าง กม.๑+๔๔๙ - กม.๑+๔๕๙ เป็นเงินค่าทดแทนสำหรับเจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนไม่ได้ (ค่าดินถมอาคาร) เป็นเงินจำนวน ๘,๗๐๖ บาท (แปดพันเจ็ดร้อยหกบาทถ้วน) และค่าทดแทนสำหรับเจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนได้เป็นเงินจำนวน ๘๐๑,๖๖๔ บาท (แปดแสนหนึ่งพันหกร้อยหกสิบบาทถ้วน) แต่นายประเสริฐ ทรงบัณฑิตย ซึ่งทราบถึงการกำหนดค่าชดเชยสิ่งปลูกสร้างประเภทครีโอลอนครีโอลอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวอยู่แล้ว กลับไม่ได้มาทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิรับเงินค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา กรมทางหลวงโดยแนวทางหลวงระยองจึงได้นำเงินค่าทดแทนดังกล่าวไปฝากไว้ยังธนาคารออมสิน สาขาระยอง และนายประเสริฐ ทรงบัณฑิตย ผู้ถูกฟ้องคดี ได้มารับเงินค่ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๘๑๐,๓๗๐ บาท (แปดแสนหนึ่งหมื่นสามร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) และค่าดอกเบี้ย จำนวน ๑๔,๔๓๘.๘๖ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันสี่ร้อยสามสิบบาทแปดสิบบาทแปดสิบบาทสตางค์) รวมจำนวน ๘๒๔,๘๐๘.๘๖ บาท (แปดแสนสองหมื่นสี่พันแปดร้อยแปดบาทแปดสิบบาทแปดสิบบาทสตางค์) และได้ลงลายมือชื่อรับเงินไปแล้ว ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาแล้วว่า นายประเสริฐฯ นั้น ตกลงยินยอมรับเงินค่าทดแทนตามสิทธิของตนเองไปครบถ้วนแล้ว จึงมีหน้าที่ที่จะต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเฉพาะส่วนออกไป แต่นายประเสริฐฯ ยังมีได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างส่วนที่ได้รับเงินค่าทดแทนแล้วออกไปแต่อย่างใด ต่อมาแนวทางหลวงระยอง กรมทางหลวง จึงได้มีหนังสือที่ คค ๐๖๐๘๗/๒๖๑๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ และหนังสือที่ คค ๐๖๐๘๗/๓๓๖๖ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้นายประเสริฐฯ ทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากเขตทางหลวง แต่นายประเสริฐฯ กลับไม่ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขตทางหลวง ทำให้กรมทางหลวง ได้รับความเสียหายไม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ที่เวนคืนได้ อันเป็นผลเสียต่อประโยชน์สาธารณะ หลังจากนั้นผู้ขอรับการประเมินพิจารณาตามบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการขอเท็จจริงของโครงสร้างของสิ่งปลูกสร้างประกอบกับพระราชกฤษฎีกา ข้อ ๒.๓ จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีการื้อถอนแทน โดยผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น ก็ตามหากแต่ปรากฏว่า มีเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถเข้าดำเนินการรื้อถอน

สิ่งปลูกสร้างตามอำนาจหน้าที่ได้ เนื่องจากสิ่งปลูกสร้างที่ต้องรื้อถอนตามบันทึกข้อตกลงนั้นมีเพียงระเบียบบางส่วนของอาคาร ค.ส.ล. ๒ ชั้นครึ่ง เท่านั้นที่อยู่เขตทางหลวงที่ถูกเวนคืน ส่วนตัวอาคาร ค.ส.ล. ๒ ชั้นครึ่ง ไม่ได้ถูกเวนคืนแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ ผู้ขอรับการประเมินจึงพิจารณารวบรวมหลักฐานในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และต่อมาศาลปกครองระยองได้พิจารณาคดีโดยให้แจ้งความประสงค์ใกล้เคียงข้อพิพาทและกรมทางหลวงพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและเปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้เสนอแนวทางการแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น ผลการใกล้เคียงในครั้งแรกนั้นไม่สามารถตกลงกันได้ เนื่องจากนายประเสริฐ ร้องขอค่าทดแทนงานไฟฟ้าเพิ่มเติม ๑๒,๐๐๐ บาท ผู้ขอรับการประเมินได้วางแนวทางให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าติดตามและชี้แจงเป็นระยะ ๆ ให้นายประเสริฐ ทราบว่าได้มีการกำหนดค่าทดแทนในส่วนดังกล่าวให้ไปแล้วตามราคาที่เหมาะสมการกำหนดราคาเบื้องต้นกำหนดซึ่งต่อมานายประเสริฐรับทราบเข้าใจและได้ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามที่ได้รับเงินไปเรียบร้อยแล้ว

๒. สรุปขั้นตอนการดำเนินการ

- ๒.๑) มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาเวนคืนเพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๔๓
- ๒.๒) มีการกำหนดราคาเบื้องต้นในส่วนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้ถูกเวนคืน
- ๒.๓) นายประเสริฐ ทรงบัณฑิตย์ ผู้ถูกเวนคืนไม่ยอมรับรื้อถอนตามบันทึกข้อตกลง
- ๒.๔) ค่าทดแทนในการรื้อถอนมีทั้งส่วนที่อยู่ในเขตทางและนอกเขตทางหลวงผู้ขอรับการประเมินจำเป็นต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อฟ้องคดีให้รื้อถอนและศาลได้พิจารณาให้ใกล้เคียงนำไปสู่การสร้างความเข้าใจต่อผู้ถูกเวนคืนและยินยอมรื้อถอนออกไปทั้งหมด

๓. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ๓.๑) ค่าทดแทนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างมีทั้งส่วนที่อยู่ในเขตทางและนอกเขตทางหลวงทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้ารื้อถอนเองได้
- ๓.๒) การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นอาคารพาณิชย์ติดกันหลายคูหา มีข้อยุ่งยากในการรื้อถอน
- ๓.๓) การสร้างความเข้าใจในการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ทั้งในและนอกเขตทางหลวงกับเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกเวนคืนเป็นไปด้วยความยากลำบากและมีความเสี่ยงที่จะไม่ปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่

๔. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

- ๔.๑) เชิงปริมาณ
กรมทางหลวงได้เขตทางกว้าง ๑๕.๐๐ เมตร สมบูรณ์ตามแบบก่อสร้าง
- ๔.๒) เชิงคุณภาพ
มีการรื้อถอนสำเร็จทำให้สามารถใช้เขตทางได้ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนได้

๕. ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

- ๕.๑) กรมทางหลวงได้เขตทางสมบูรณ์ตามแผนที่ก่อสร้าง
- ๕.๒) กรมทางหลวงได้รับความรู้สึกที่ดีจากภาคประชาชน
- ๕.๓) กรมทางหลวงได้รับความคุ้มค่าจากงบประมาณการเวนคืนที่จ่ายไปแล้ว เนื่องจากผู้ถูกเวนคืนทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปครบถ้วนตามจำนวนเงินที่ได้รับ

ชื่อผลงานลำดับที่ ๓ การดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในเขตทางและการไถ่เปลี่ยนเพื่อขอคืนเงินค่ารื้อถอน
สิ่งปลูกสร้างนอกเขตทาง ทางหลวงหมายเลข ๓๑๔๓ สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๓๘
(บ้านค่าย) - หนองละลอก

๑. สรุปสาระสำคัญ

กรมทางหลวงได้เวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกเวนคืนและคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นได้
กำหนดค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยได้แจ้งให้ผู้ถูกเวนคืนทราบและได้มาทำบันทึกข้อตกลงยินยอม
ระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาโดยตามหลักการดำเนินการ
จัดกรรมสิทธิ์ที่ดินของสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน กรมทางหลวง ได้วางแนวทางในการคำนวณค่าโรงเรือนหรือ
สิ่งปลูกสร้างเพื่อจ่ายเงินค่าทดแทน กรณีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างถูกเขตทางหลวงเพียงเสาด้านหน้าหรือช่วง
หน้าของอาคารบางส่วน จะต้องสำรวจเข้าไปอีก ๑ ช่วงเสาของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้เจ้าของสามารถ
ใช้งานได้ นางละออ สุวรรณสว่าง ผู้ถูกเวนคืน ได้ทราบถึงการกำหนด ค่าทดแทนดังกล่าว และได้รับเงิน
ค่าทดแทนไปทั้งหมดแล้ว แต่นางละออ สุวรรณสว่าง ยังมีได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับเงินค่าทดแทนแล้ว
ออกไปแต่อย่างใด โดยนางละออ สุวรรณสว่าง เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๘๑๓๘ ตำบลหนองละลอก
อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีเนื้อที่ทั้งแปลง ๒๐ ตารางวา ถูกเวนคืนที่ดินเนื้อที่ ๕ ตารางวา พร้อมสิ่งปลูกสร้าง
เป็นอาคาร ค.ส.ล. ๒ ชั้น ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นได้กำหนดค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
โดยได้กำหนดค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืนซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๘๑๓๘ ตำบลหนองละลอก
อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ช่วงระหว่าง กม.๐+๙๖๒ - กม.๐+๙๖๖ เป็นค่าทดแทนสำหรับเจ้าของโรงเรือน
และสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนไม่ได้ (ค่าดินถมอาคาร) เป็นเงินจำนวน ๓,๖๐๐ บาท (สามพันหกร้อยบาท)
และค่าทดแทนสำหรับเจ้าของโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่รื้อถอนได้ เป็นเงินจำนวน ๓๐๗,๕๖๙ บาท
(สามแสนเจ็ดพันห้าร้อยหกสิบเก้าบาทถ้วน) ตามบันทึกการสำรวจหลักฐานเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินสิ่งปลูกสร้าง
และต้นไม้ และรายการประมาณราคาค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้าง แต่นางละออ สุวรรณสว่าง ซึ่งทราบถึงการ
กำหนดค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างประเภทค่ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวอยู่แล้ว แต่ได้มาทำบันทึกข้อตกลง
ยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา ลงวันที่
๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และต่อมานางละออ สุวรรณสว่าง ได้รับเงินค่ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างจำนวน ๓๑๑,๑๖๙ บาท
(สามแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยหกสิบเก้าบาทถ้วน) และได้ลงลายมือชื่อรับเงินไปแล้ว เมื่อวันที่
๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาว่าเป็นการยอมรับค่าทดแทนและยอมที่จะปฏิบัติตามที่
เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดแล้ว และภายหลังจากที่นางละออ สุวรรณสว่าง ได้รับเงิน
ค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างไปทั้งหมดแล้ว จึงมีหน้าที่ที่จะต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเฉพาะส่วนตามที่ได้รับเงิน
ค่าทดแทนออกไป แต่ปรากฏว่านางละออ สุวรรณสว่าง ยังมีได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในส่วนที่ได้รับเงิน
ค่าทดแทนแล้วออกไปแต่อย่างใด แขวงทางหลวงระยอง กรมทางหลวง จึงได้มีหนังสือที่ คค ๐๖๐๘๗/๔๑๓๕
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และหนังสือที่ คค ๐๖๐๘๗/๑๘๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔
แจ้งให้นางละออ สุวรรณสว่าง ทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากเขตทางหลวงและนางละออ สุวรรณสว่าง
ได้รับหนังสือดังกล่าวทั้งสองฉบับแล้ว แต่นางละออ สุวรรณสว่าง ยังคงเพิกเฉยมิได้ดำเนินการรื้อถอน
สิ่งปลูกสร้างตามที่ได้รับแจ้งแต่อย่างใด ทำให้กรมทางหลวง ได้รับความเสียหายไม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ให้ได้
ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนได้ ต่อมาผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณา ตามเงื่อนไขในบันทึกข้อตกลง

ยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงิน ค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา ในข้อ ๒.๒ ระบุไว้ว่า “เมื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนได้รับเงินค่าทดแทนแล้ว เป็นอันว่าหมดสิทธิในที่ดินที่ถูกเวนคืนและทรัพย์สินที่รื้อถอนไม่ได้ และต้องรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างในที่ดินหรือสิ่งอื่นใดออกไปจากที่ดินภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเงินค่าทดแทนเป็นต้นไป” และตามข้อ ๒.๓ ระบุว่า “ถ้าผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดออกไปจากที่ดินภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๒.๒ ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนยินยอมให้ดำเนินคดีได้ตามกฎหมายและยินยอมให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีการื้อถอนแทนโดยผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้นและจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ อันเกิดจากการรื้อถอนตามปกติวิสัยที่พึงกระทำ” ดังนั้น เมื่อนางละออ สุวรรณสว่าง ได้รับเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างไปทั้งหมดแล้ว จะต้องดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขตทางหลวงภายใน ๖๐ วัน ตามบันทึกข้อตกลงยินยอมฯ แต่ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดแล้ว นางละออ สุวรรณสว่าง มิได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปเป็นการไม่ปฏิบัติตามสัญญาบันทึกข้อตกลงยินยอม ทำให้กรมทางหลวงไม่อาจเข้าใช้พื้นที่ได้ หลังจากนั้น ผู้ขอรับการประเมินตรวจสอบหลักเกณฑ์ตามบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงิน ค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา ข้อ ๒.๓ จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาสามารถเข้ารื้อถอนแทนโดยผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้นก็ตาม หากแต่ปรากฏว่ามีเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถดำเนินการเข้ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามอำนาจหน้าที่ได้ เนื่องจากสิ่งปลูกสร้างที่ต้องรื้อถอนตามบันทึกข้อตกลงยินยอมฯ นั้น มีเพียงระเบียงบางส่วนของอาคาร ค.ส.ล. ๒ ชั้น เท่านั้นที่อยู่ในเขตทางหลวงที่ถูกเวนคืน ส่วนตัวอาคาร ค.ส.ล. ๒ ชั้น ไม่ได้อยู่ในแนวเขตทางหลวงแต่อย่างใด แต่ตามหลักการดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินของสำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน กรมทางหลวงได้วางแผนทางในการคำนวณค่าโรงเรือนและค่าสิ่งปลูกสร้างเพื่อจ่ายเงินค่าทดแทน กรณีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างถูกเขตทางหลวงเพียงเสาด้านหน้าหรือช่วงหน้าของอาคารบางส่วน เจ้าหน้าที่จะต้องสำรวจเข้าไปอีก ๑ ช่วงเสาของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์สามารถอยู่อาศัยหรือใช้งานได้ เนื่องจากระดับพื้นถนนทางหลวงอาจสูงชันกว่าระดับพื้นของตัวอาคารสิ่งปลูกสร้าง จึงต้องมีพื้นที่วางด้านหน้าอาคารสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้ใช้เป็นทางเข้า-ออกตัวอาคารสิ่งปลูกสร้างได้ กรมทางหลวงจึงต้องกำหนดค่าทดแทนเป็นค่ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างจากเขตทางที่ถูกเวนคืนเข้าไปอีก ๑ ช่วงเสา หรือประมาณ ๔ เมตร ที่นางละออ สุวรรณสว่าง ได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้วแต่ไม่ยอมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนั่นเอง แต่ด้วยเหตุที่สิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกเขตทางดังกล่าวตั้งอยู่บนที่ดินในสถานที่ไม่ได้ถูกเวนคืน กล่าวคือ สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมิได้ตั้งอยู่ในเขตทางหลวงของกรมทางหลวง ประกอบกับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๔๓ สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๓๘ (บ้านค่าย) - หนองละลอก ตอนอำเภอบ้านค่าย - บ้านซากไม้รวก พ.ศ.๒๕๕๐ ได้สิ้นสุดการบังคับใช้แล้ว กรมทางหลวงจึงไม่มีอำนาจเข้ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตทางหลวงของกรมทางหลวงได้ โดยผู้ขอรับการประเมินพิจารณาว่าหากนางละออ สุวรรณสว่าง ไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปย่อมไม่เป็นธรรมแก่สังคมโดยรวม

สำนักงานทางหลวงที่ ๑๔ หน่วยงานในสังกัดของกรมทางหลวง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดูแลในบริเวณพื้นที่พิพาท ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่ในเขตทางไม่มีผลกระทบต่อสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกเขตทาง และหากไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกเขตทาง ณ ปัจจุบันไม่มีผลต่อการจราจรบนทางหลวง แต่หากในอนาคตมีการก่อสร้างทางหลวงเต็ม

พื้นที่บัญชีควบคุมเขตทางหลวง อาจมีผลกระทบต่อเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ในการเช่า - ออกจาก ตัวอาคาร ซึ่งเจ้าของทรัพย์สินต้องยอมรับผลที่เกิดขึ้นโดยมิอาจมาฟ้องคดีกับกรมทางหลวงได้ โดยสำนักงานทางหลวงที่ ๑๔ (ชลบุรี) ได้ชี้แจงรายละเอียดการคิดคำนวณการรับเงินค่าทดแทนการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างแยกส่วนที่อยู่ในเขตทางหลวง นอกเขตทางหลวง และค่าดินถม โดยแจ้งว่าสิ่งปลูกสร้างที่อยู่นอกเขตทางหลวง หากเจ้าของไม่ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว จะคำนวณค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างนอกเขตทางหลวงดังกล่าวที่ได้จ่ายไปแล้วเป็นเงินจำนวน ๒๑๓,๘๓๓ บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นสามพันแปดร้อยสามสิบสามบาทถ้วน) ดังนั้น เมื่อการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่ในเขตทางไม่มีผลกระทบต่อสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกเขตทาง และเจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงการคำนวณค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างที่ได้จ่ายเงินไปแล้วแยกส่วน เป็นค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตทาง จำนวน ๙๓,๗๓๖ บาท ค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกเขตทาง จำนวน ๒๑๓,๘๓๓ บาท และค่าทดแทนดินถม จำนวน ๓,๖๐๐ บาท ดังนั้น ผู้ขอรับการประเมินจึงได้รวบรวมเอกสารพยานหลักฐานเพื่อฟ้องคดีให้นางละออ สุวรรณสว่าง ทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๘๑๓๘ ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ตามที่ได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้วทั้งหมด ตามหลักฐานข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเฉพาะส่วนที่อยู่ในเขตทางทั้งหมดแต่มีเงื่อนไขให้คืนเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกเขตทาง จำนวน ๒๑๓,๘๓๓ บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นสามพันแปดร้อยสามสิบสามบาทถ้วน ศาลปกครองระยองได้พิจารณาคดีโดยให้แจ้งความประสงค์ใกล้เคียงข้อพิพาทและกรมทางหลวงพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและเปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้เสนอแนวทางการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย ที่เกิดขึ้น ผลการใกล้เคียงสามารถตกลงกันได้เงื่อนไขการคืนเงินค่าทดแทน สิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกเขตทางและทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในเขตทางออกไปทั้งหมด

๒. สรุปขั้นตอนการดำเนินการ

- ๒.๑) มีประกาศพระราชกฤษฎีกาเวนคืนเพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๔๓
- ๒.๒) มีการกำหนดราคาเบื้องต้นในส่วนของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้ผู้ถูกเวนคืนและมีการจ่ายค่าทดแทน
- ๒.๓) ตรวจสอบพบปัญหานางละออ สุวรรณสว่าง ผู้ถูกเวนคืน ไม่ยอมรับรื้อถอนตามบันทึกข้อตกลง
- ๒.๔) ผู้ขอรับการประเมินรวบรวมพยานหลักฐานฟ้องคดีให้รื้อถอนและศาลมีคำสั่งให้ใกล้เคียง

๓. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ๓.๑) ค่าทดแทนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างมีทั้งส่วนที่อยู่ในเขตทางและนอกเขตทางหลวงทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้ารื้อถอนเองได้
- ๓.๒) การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นอาคารพาณิชย์ติดกันหลายคูหา มีข้อยุ่งยากในการรื้อถอน
- ๓.๓) การสร้างความเข้าใจในการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ทั้งในและนอกเขตทางหลวงกับเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกเวนคืนเป็นไปด้วยความยากลำบากและมีความสับสนซึ่งจะไม่ปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่

๔. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

๔.๑ เชิงปริมาณ

กรมทางหลวงจ่ายเงินค่ารั้วถนนเป็นจำนวน ๙๓,๗๓๖ บาท ในเขตทาง และได้รับเงินค่ารั้วถนนส่วนนอกเขตทางคืนจำนวน ๒๑๓,๘๓๓ บาท

๔.๒ เชิงคุณภาพ

กรมทางหลวงได้รับความรู้สึกที่ดีจากประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาเขตทางหลวงและได้รับเขตทางสมบูรณ์และตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืน

๕. ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

๕.๑) กรมทางหลวงได้เขตทางสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืน

๕.๒) กรมทางหลวงได้รับความรู้สึกที่ดีจากภาคประชาชน

๕.๓) กรมทางหลวงได้รับความคุ้มค่าจากงบประมาณการเวนคืนที่จ่ายอย่างถูกต้องและเหมาะสม

ชื่อข้อเสนอแนวคิด

เรื่อง การแก้ไขปัญหาผู้ถูกเวนคืนไม่ยอมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามที่ได้รับเงินค่าทดแทน

๑. สรุปหลักการและเหตุผล

ปัญหาสำคัญในการเวนคืนหรือจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินประการหนึ่งก็คือ การที่ผู้ถูกเวนคืนไม่ยอมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามที่ได้รับเงิน ขอยกเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในเขตทางหลวง เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๖๒ ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างได้โดยให้เจ้าของเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งก็ต้องมีขั้นตอนในการดำเนินการที่ค่อยเป็นค่อยไปเพื่อมิให้เกิดผลกระทบกระทบกระทั่งกัน เช่น การเจรจาชี้แจงให้เข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นในการดำเนินการของรัฐรวมถึงความเป็นธรรมในสังคมประกอบกันด้วย

๒. การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนอกเขตทางหลวง กรณีนี้หากเจ้าของได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้วและไม่ยอมรื้อถอน เจ้าหน้าที่ไม่อาจเข้าดำเนินการรื้อถอนเองได้ ซึ่งอาจมีความผิดในทางอาญา เนื่องจากส่วนที่นอกเขตทางหลวงนั้นยังถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของ จำต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อฟ้องคดีต่อศาลบังคับให้มีการรื้อถอน ซึ่งศาลอาจมีแนวทางให้ทำการไกล่เกลี่ย เช่น การให้คืนเงินส่วนที่อยู่นอกเขตทาง ซึ่งก็ต้องพิจารณาถึงผลกระทบในการสร้างหรือขยายทางหลวงในอนาคตด้วยว่าจะมีผลกระทบต่อเจ้าของทรัพย์สินอย่างไร

๒. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๒.๑ บทวิเคราะห์

เป้าหมายสำคัญในการเวนคืนหรือจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน คือการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินอย่างสมบูรณ์และสิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืนต้องรื้อถอนออกไปที่ดินที่เวนคืนอย่างครบถ้วน ซึ่งล้วนแต่เป็นขั้นตอนในทางกฎหมายที่เจ้าหน้าที่มักละเลยไม่ปฏิบัติตามทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลัง

๒.๒ แนวความคิด

เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายโดยเคร่งครัด ควรมีเป้าหมายในการดำเนินการในการดำเนินการในเรื่องของกรรมสิทธิ์และการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินที่เวนคืนเป็นเป้าหมายสำคัญ

๒.๓ ข้อเสนอ

การประเมินผลการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่จัดกรรมสิทธิ์ต้องมีการวัดผลจากงานเวนคืนหรือจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินต้องได้กรรมสิทธิ์และมีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินที่เวนคืนอย่างสมบูรณ์

๒.๔ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ปริมาณเจ้าหน้าที่อาจมีน้อยไม่เพียงพอในการดำเนินการให้ครบตามขั้นตอนและไม่บรรลุเป้าหมายของการเวนคืนหรือเจ้าหน้าที่อาจต้องถูกโยกย้ายไปปฏิบัติยังท้องที่อื่นที่มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วน แนวทางแก้ไขคือ การปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างครบถ้วน หากพบปัญหาในทางกฎหมายให้รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อฟ้องคดีต่อศาลโดยเร็วที่สุด

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๓.๑) ปัญหาการไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืนการก่อสร้างจะลดลงได้
 ๓.๒) กรมทางหลวงสามารถดำเนินการขยายหรือสร้างทางหลวงได้สำเร็จตามเป้าหมาย

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๔.๑) จำนวนสิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืนและทำการรื้อถอนออกไปครบถ้วนตามที่ได้รับเงินค่าทดแทน
 ๔.๒) ประชาชนที่ได้รับความพึงพอใจจากการเวนคืน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้ขอรับการประเมิน)
 (นายปัญญาค์ พึ่งพิบูลย์)
 นักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการพิเศษ
 (วันที่..... เดือน ๑ ธ.ค. ๒๕๖๗ พ.ศ.)

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)
 (.....)
 (วันที่..... เดือน..... พ.ศ.)

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป)
 (นายวีร์ตรา จันทนรวงกูร)

ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชลบุรีที่ ๑ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๔
 ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๗
 (วันที่..... เดือน..... พ.ศ.)